

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка та організація торгівлі»
(назва освітньої програми)

на тему: **«Шляхи зниження поточних витрат торгового підприємства (на прикладі ТОВ «Компанія «Спорт-Марін»»»**
(назва теми)

Виконавець:

студент 4 курсу факультету ФЕУП
Гейна Віталій Віталійович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Бабій Олег Миколайович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Торгівля в системі економічних зв'язків посідає чільне місце. Як галузь народного господарства, вона здійснює доведення споживчих товарів зі сфери виробництва до сфери споживання. На сучасному етапі економічного розвитку України підприємства торгівлі проходять через цілу низку економічних реформ.

Цілком зрозуміло, що основною діяльністю підприємства торгівлі є організація та обслуговування процесу товарного обігу. Виконання цих функцій пов'язане з певними витратами матеріальних, грошових і трудових ресурсів. Сама ж величина витрат істотно впливає на формування фінансових результатів, а також є основою для оцінки ефективності діяльності підприємства. Тому, витрати є необхідною умовою функціонування будь-якого підприємства, де має розглядатися питання управління ними.

Вивченням проблем діяльності підприємств торгівлі, а також формування та оптимізації витрат торговельних підприємств займалися такі вітчизняні вчені як Войтенко Т.М., Дуляба Н.І., Мазур Н.А., Мазаракі А.А. Марцин В.С., Чорна М.В., Мілаш І.В., Котляров М.Д., Мулінська Г.В. та ін. Водночас, огляд наукових праць дозволив констатувати, що окремі питання вивчені недостатньо і потребують подальшого вивчення.

Мета дослідження. Метою даної роботи є розробка та економічне обґрунтування способів зниження поточних витрат торгового підприємства на підставі аналізу фінансового-господарської діяльності ТОВ «Компанія «Спорт-Марін».

Завдання дослідження:

- дослідити економічну сутність витрат торгового підприємства;
- розглянути склад та структуру витрат, що мають місце на торгових підприємствах;

- проаналізувати фактори, які впливають на поточні витрати підприємств торгівлі, та визначити напрямки їх скорочення;
- надати характеристику та проаналізувати основні техніко-економічні показники ТОВ «Компанія «Спорт-Марін»;
- проаналізувати склад, структуру та динаміку поточних витрат торгового підприємства;
- запропонувати заходи, спрямовані на зниження поточних витрат торгового підприємства.

Об’єктом дослідження є господарська діяльність ТОВ «Компанія «Спорт-Марін» у напрямку обліку, контролю та скорочення рівня поточних витрат.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти формування витрат торгового підприємства і шляхи їх зниження.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися наступні методи: діалектичний; порівняння; системний аналіз; розрахунково-аналітичний; методи економіко-статистичного аналізу з використанням ЕОМ: графічний, табличний, класифікації, зведення та групування даних.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти України з питань діяльності торгових підприємств, формування та контролю за рівнем їх витрат, фінансова звітність ТОВ «Компанія «Спорт-Марін» за 2017-2019 рр., науково-методична література, матеріали науково-практичних конференцій, монографій, наукових статей, професійних періодичних видань, підручники з економіки, електронні ресурси.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (34 найменування). Загальний обсяг роботи становить 73 сторінки комп’ютерного тексту. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 14 таблиць та 5 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоритичні аспекти скорочення поточних витрат торгового підприємства*» розглянуто теоретичні підходи до визначення терміну «витрати» в загальному вигляді та терміну «витрати торгового підприємства» зокрема, наведено класифікацію та склад витрат торгового підприємства відповідно до чинних нормативно-правових документів та теоретичних джерел, проаналізовано основні фактори, що впливають на поточні витрати торгівельного підприємства, а також розглянуто напрямки їх скорочення.

У другому розділі «*Аналіз поточних витрат ТОВ «Компанія «Спорт-Марін»*» представлено коротку характеристику діяльності підприємства із визначенням видів економічної діяльності та номенклатури представленої продукції; проаналізовано основні техніко-економічні показники та показники ефективності підприємства, розглянуто їх динаміку. Також в даному розділі проаналізовано структуру та динаміку операційних витрат ТОВ «Компанія «Спорт-Марін», розглянуто структуру витрат за економічним елементами, здійснено аналіз витрат обігу та факторів, що на них впливають, а також здійснено прогноз обсягу та рівня витрат обігу на плановий період на підставі трендової моделі.

Третій розділ «*Напрямки зниження поточних витрат торгового підприємства*» присвячений розробці заходів, спрямованих на зниження поточних витрат ТОВ «Компанія «Спорт-Марін». Запропоновано два заходи, спрямовані на оптимізацію витрат компанії: викуп у власника орендованого приміщення, в якому здійснюється діяльність підприємства; передача ведення бухгалтерського обліку підприємства від штатного бухгалтера до аутсорсингової компанії.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Витрати торгового підприємства – це багатогранне явище. Вони, з одного боку, відображають ефективність його роботи та використання ресурсів, а з іншого боку – є основою для встановлення торгової націнки, яка є основним джерелом прибутку для торгівельної компанії. Сьогодні не існує єдиного визначення до поняття «витрати підприємства торгівлі», однак на підставі вивчених наукових джерел можна визначити даний термін як грошове відбиття витрат живої та уречевленої праці на здійснення поточної торговельно-виробничої діяльності підприємства, що за натурально-речовим складом становлять спожиту частину матеріальних, нематеріальних, трудових та фінансових ресурсів.
2. Проаналізувавши фактори, що впливають на розмір поточних витрат торгового підприємства, було зроблено висновок, що їх ділять на дві групи: зовнішні та внутрішні. До першої групи належать: стан ринків факторів виробництва, кон'юнктура споживчого ринку, стан економіки країни в цілому та механізм державного регулювання. До внутрішніх факторів відносять обсяг та склад товарообороту, умови товаропостачання, стан та ефективність використання ОЗ, структуру капіталу та швидкість обіговості. Саме ці фактори є ключовими при визначенні можливих напрямків та шляхів зниження поточних витрат торгової компанії.
3. Аналіз господарської діяльності ТОВ «Компанія «Спорт-Марін» був проведений за 2017-2019 рр. Дана компанія спеціалізується на продажу водних мотоциклів та деталей до них, а також на здійсненні їх сервісно-ремонтного обслуговування. В цілому ж, аналіз дозволяє констатувати, що на підприємстві спостерігаються неоднозначні тенденції, особливо у напрямку основного предмету дослідження – поточних витрат, які суттєво скоротилися у 2018 році та збільшилися у 2019 році, незважаючи на стале

збільшення чистого доходу. При цьому можна констатувати зупинку зростання та розвитку підприємства, що підтверджується незмінністю вартості основних засобів та кількості персоналу, а також зниження загальної суми активів. При цьому позитивними тенденціями характеризується використання оборотних засобів та трудових ресурсів, що підтверджується відповідними показниками.

4. Проведений аналіз складу, структури та динаміки витрат компанії показав, що основну питому вагу у структурі операційних витрат складає не собівартість реалізованих товарів, як має бути на торговому підприємстві, а інші операційні витрати. Цю тенденцію також підтвердив аналіз витрат за економічними елементами. Матеріальні витрати, до яких, здебільшого, входить собівартість товарів, є невисокими у загальній структурі витрат. Аналіз динаміки витрат обігу та факторів, що впливають на цей показник, дозволяє зробити висновок про неефективність даних витрат, оскільки вони зростають вищими темпами, ніж зростає чистий дохід. При цьому спостерігається загальна тенденція до зростання даного показника. Водночас, основний вплив на загальну суму витрат має зміна рівня витрат на 1 грн. чистого доходу. Даний показник, при цьому, є майже критичним для підприємства. І якщо ситуація не буде змінена, то в подальшому рівень витрат обігу ТОВ «Компанія «Спорт-Марін» буде дедалі зростати, а ефективність діяльності підприємства зменшуватися. Цей факт підтверджує побудований лінійний тренд та розрахований лінійний прогноз рівня витрат обігу у 2020-2021 рр. Однак варто зазначити, що точність даної моделі лише 4%, тому спиратися на неї при побудові майбутніх прогнозів діяльності неможливо.
5. Для зниження поточних витрат ТОВ «Компанія «Спорт-Марін» було запропоновано наступні заходи: викуп у власника орендованого приміщення, в якому здійснюється діяльність підприємства; передача

ведення бухгалтерського обліку підприємства від штатного бухгалтера до аутсорсингової компанії. Розрахунки показують, що орієнтовне зниження поточних витрат підприємства на рік складе майже 75 тис.грн., що у відносному вираженні складає 34,85% в перерахунку на загальні витрати даного підприємства у 2019 році. При цьому капітальні вкладення на придбання приміщення складатимуть 116 тис.грн., а термін їх окупності складає 2,15 років, що є досить незначним терміном.